

NÁZEV MATERIÁLU	Stanovisko Svazu průmyslu a dopravy České republiky k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 37/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
Č. J.	2024/31
DATUM ZPRACOVÁNÍ	15.4.2024
KONTAKTNÍ OSOBA	JUDr. Jitka Hlaváčková, Ing. Martina Kroupová
TELEFON	731411175, 605167995
E-MAIL	jhlavackova@spcr.cz ; mkroupova@spcr.cz

Svaz průmyslu a dopravy České republiky (dále jen SP ČR) po projednání s členskou základnou k předloženému návrhu sděluje následující:

OBECNÁ ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKA

SPČR vítá navrženou úpravu zákona, která směřuje ke snížení zbytečné administrativní zátěže zaměstnavatelů spjatou s některými neefektivními pracovnílékařskými prohlídkami u nerizikových skupin povolání, což je jeho dlouhodobým cílem. Dochází tím k naplnění jednoho z bodů schváleného Antibyrokratického balíčku I. Nicméně předložený institut opatření k podpoře zdraví kvůli navrhované povinnosti navýší současnou formální administrativní zátěž, což bude mít negativní dopady na předložené přínosy institutu. Apelujeme na Ministerstvo zdravotnictví, aby při realizaci institutu posilujícího veřejné zdraví, vedené skrze zaměstnavatelský sektor, bral v úvahu zájmy zaměstnavatelů, odbornost zdravotníků a pozici občanů svobodně rozhodovat v nakládání se svým zdravotním stavem.

Tato připomínka je zásadní.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

K ČÁSTI PRVNÍ - Změna zákona o specifických zdravotních službách

- **k bodu 13. návrhu - § 47 odst. 1 písm.c) - Navrhujeme vypustit.**

Odůvodnění:

S navrženou úpravou nesouhlasíme. Pokud by měl zaměstnavatel čekat na vyjádření nadřízeného správního orgánu, povede to ještě k dalšímu prodloužení již tak dlouhému procesu posuzování nemoci z povolání.

Tato připomínka je zásadní.

- **k bodům 14, 15 a 17 - § 51 odst. 1 až 3, novým odstavcům 4 až 6, odst. 8 - Navrhujeme upravit ve znění odůvodnění.**

Odůvodnění:

Navržené úpravy se týkají posuzování zdravotní způsobilosti k praktickému vyučování. Nově se má v rámci posuzování zdravotní způsobilosti ke vzdělávání posuzovat i způsobilost k praktickému vyučování. Posudek vydává registrující lékař žáka. Avšak toto znamená, že ten **registrující lékař musí mít před přijetím ke vzdělávání již informace o tom, jakou práci má žák v rámci praktického vyučování vykonávat a znát konkrétní pracovní podmínky u PO/FO**, u níž má žák praxi konat, aby toto mohl relevantně posoudit. To není reálné. Navíc v některých případech bude docházet k duplicitnímu posouzení zdravotní způsobilosti k praktickému vyučování, v závislosti na rizikovosti práce vykonávané v rámci praktického vyučování:

- práce kategorie první, jejichž součástí není činnost, pro jejíž výkon jsou podmínky zdravotní způsobilosti stanoveny jiným právním předpisem – posouzení zdravotní způsobilosti se vůbec neprovede
- práce kategorie druhé nerizikové, jejichž součástí není činnost, pro jejíž výkon jsou podmínky zdravotní způsobilosti stanoveny jiným právním předpisem – posouzení zdravotní způsobilosti k praktickému vyučování provede registrující lékař žáka v rámci posouzení zdravotní způsobilosti ke vzdělávání
- práce rizikové, tj. práce kat. druhé rizikové, třetí a čtvrté, a práce, jejichž součástí je činnost, pro jejíž výkon jsou podmínky zdravotní způsobilosti stanoveny jiným právním předpisem - posouzení zdravotní způsobilosti k praktickému vyučování provede registrující lékař žáka v rámci posouzení zdravotní způsobilosti ke vzdělávání a dále poskytovatel pracovnělékařských služeb PO/FO, u níž má praxe probíhat

Bylo skutečně úmyslem zákonodárce zavedení této duplicity? A nemělo by se upuštění od provádění posuzování zdravotní způsobilosti registrujícím lékařem uvedené v nov. bodě 15 vztahovat i na práce druhé nerizikové, když novela nově poskytuje „úlevy“ nejen pro práce kategorie první, ale i pro práce kat. druhé nerizikové (které souhrnně označuje jako „práce nerizikové“ dle zákona ochrany veřejného zdraví) – viz např. novelizační bod 22?

Z navrhovaného znění § 51 odst. 5 není zřejmé, že žádost o provedení LP může podat i PO/FO, u níž praxe probíhá, pokud má tato PO/FO důvodné pochybnosti o ztrátě či změně ZZ. Doporučujeme do textu doplnit, aby byla tato pravomoc PO/FO postavena najisto.

Tato připomínka je zásadní.

- **k bodu 23 - § 54 odst. 3 - Navrhujeme ponechat původní znění.**

Odůvodnění

Trváme na zachování původního znění, a tedy povinnost registrujících lékařů provést, v zákonem přípustných případech, pracovnělékařskou prohlídku. Dle důvodové zprávy má uvedená změna reflektovat časové možnosti registrujících poskytovatelů, což však o to více zatíží poskytovatele PLS. Takže ve finále to ničemu nepomůže a bude to činit velké potíže zejm. malým zaměstnavatelům, u nichž jsou vykonávány jen nerizikové práce a kteří tak nemají povinnost uzavírat smlouvy na poskytování PLS.

Tato připomínka je zásadní.

- **k bodu 23 - § 54 odst. 3 - pokud by nebyla předchozí připomínka akeptována, alternativně navrhujeme za text "na základě žádosti zaměstnavatele..." doplnit „a v termínu jím požadovaném“.**

Odůvodnění:

Nebude-li termín dodržen je pro zaměstnavatele zaměstnanec zdravotně nezpůsobilý (§103 odst 1 písm. a) Zákoníku práce). U poskytovatele pracovnělékařských služeb, se kterým bude uzavřena smlouva, je to obvykle součástí smluvních ujednání.

Není jasné, nebude-li mít registrující poskytovatel na základě žádosti zaměstnavatele povinnost provést lékařskou prohlídku a vydat posudek, co se bude dít dále. Zaměstnavatel vydá novou žádost na smluvního poskytovatele lékařských služeb?

Tato připomínka je zásadní.

- **k bodu 24. - nový § 55a odst. 2 a odst. 4 - Navrhujeme upravit text takto:**

(2) Zaměstnavatel **může** stanovit **program/opatření** k podpoře zdraví a zajistit jeho provádění. Zaměstnavatel je povinen zaměstnance informovat o stanoveném **programu** k podpoře zdraví, o způsobu a termínu jeho provádění na pracovišti.

(4) Ministerstvo zdravotnictví stanoví prováděcím předpisem, která opatření se považují za **program** k podpoře zdraví.

Odůvodnění:

Zásadně nesouhlasíme se zavedením institutu „opatření k podpoře zdraví“ na povinné bázi. I když v důvodové zprávě je uvedeno, že „záměrem je umožnit zaměstnavatelům uskutečňovat opatření k podpoře zdraví“, fakticky se jedná o nově stanovenou povinnost zaměstnavatelům, která znamená (částečné) přenesení odpovědnosti za zdraví veřejnosti na zaměstnavatele. Zavedení tohoto institutu bude navíc představovat pro zaměstnavatele další náklady. Na zaměstnavatele nelze přesunovat povinnost zdravotní prevence a obecné ochrany zdraví, protože tu mají ze zákona zajišťovat zdravotní pojišťovny, které na to mají finanční prostředky z plateb zdravotního pojištění, které za zaměstnance odvádí zaměstnavatel. Pokud by část této povinnosti měla být

převedená na zaměstnavatele, tak jim musí být adekvátně sníženy odvody na zdravotní pojištění. To ale určitě nemělo být cílem nové úpravy. Primární povinnost zaměstnavatele se týká pouze ochrany zdraví zaměstnanců v souvislosti s výkonem práce. Zaměstnavatel se může rozhodnout, že jako benefit pro své zaměstnance nabídne opatření k podpoře zdraví, ale nemůže mít tuto povinnost. Kompromisním řešením by tedy bylo ponechat zavedení tohoto institutu u zaměstnavatelů na dobrovolné bázi, což ostatně kopíruje aktuální praxi, kdy někteří zaměstnavatelé opatření k podpoře zdraví uskutečňují již nyní, bez potřebné právní úpravy.

Místo opatření navrhujeme použít slovo program. Slovo opatření evokuje pouze jednorázový úkon, ale mělo by jít o péči o zdraví zaměstnanců zakotvenou v kolektivní smlouvě nebo vnitřním předpisu zaměstnavatele.

Tato připomínka je zásadní.

- **k bodu 28 - § 57 odst. 1 písm. c) bod 3.** - Navrhujeme vypustit.

Odůvodnění

S tímto bodem nesouhlasíme. Nově stanovená povinnost poskytovatelů PLS spolupracovat se zaměstnavateli na opatření k podpoře zdraví ve finále povede k navýšení nákladů na PLS. Poskytovatelé to zcela jistě nebudou dělat zadarmo a promítnou tuto novou povinnost do ceny za jejich služby.

Tato připomínka je zásadní.

- **nad rámeček návrhu navrhujeme § 57 odst. 1 písm. l doplnit takto (viz tučné)**

l) vydávat lékařské posudky na základě posouzení zdravotní způsobilosti posuzujícím lékařem se specializovanou způsobilostí v oboru všeobecné praktické lékařství **nebo se specializovanou způsobilostí v oboru vnitřní lékařství nebo se specializovanou nebo se zvláštní odbornou způsobilostí v oboru pracovní lékařství.**

Odůvodnění:

Navrhujeme doplnit další odbornost, protože kapacita odborností v oboru všeobecné praktické lékařství a v oboru pracovního lékařství je zcela nedostatečná a vyčerpána řešením léčebné péče a vědeckou odbornou činností

Tato připomínka je zásadní.

- **k bodu 32 - § 59 odst. 1 písm. d) Navrhujeme** za text „není prací rizikovou podle zákona o ochraně veřejného zdraví“ doplnit text „nebo není součástí této práce činnost pro jejíž výkon jsou podmínky zdravotní způsobilosti stanoveny jiným právním předpisem“.

Odůvodnění:

Dle našeho názoru to z textu zcela nesystémově vypadlo.

Tato připomínka je doporučující.

K ČÁSTI DRUHÉ - Změna zákona o ochraně zdraví

- **k bodům 6 a 7 - § 40 - požadujeme upřesnit, kde bude stanoven seznam těchto onemocnění a dát na jisto vztah mezi úvodem a bodem 4**

Odůvodnění:

Původně tento paragraf upravoval povinnost evidence pro všechny rizikové práce, nyní jde pouze o práce uvedené výše, ale bod 4. přitom ukládá povinnost evidovat údaje i o dalších faktorech – co tedy platí? Evidence měření, ale ne ve spojitosti se zaměstnancem? Ovlivnění zdraví zaměstnance závisí jednak na intenzitě a jednak na délce působení rizikového faktoru pracovního prostředí. Zrušením evidenční povinnosti budou stanovení preventivních opatření a případná objektivizace příčin poškození zdraví při šetření podezření na nemoc z povolání zcela chimérické; hodnocení bude závislé pouze na libovůli zaměstnavatele, jakou délku expozice ne/uvěde. V původním znění: ukládat evidenci podle písmene a) po dobu 10 let od ukončení expozice, a jde-li o práce s karcinogeny apod. po dobu 10 let atd.... Tedy povinnost zaměstnavatele ukládat evidenci pro jiné rizikové faktory než výše uvedené už nebude nutná?

Tato připomínka je doporučující.

- **k bodu 9 - § 47a odst. 2: Z nově navržené druhé věty navrhujeme vypustit text „a očkování na žádost fyzické osoby“**

Odůvodnění:

Zákon o ochraně zdraví v aktuálním znění neklade žádná omezení, co se týče odbornosti poskytovatelů zdravotních služeb, kteří mohou provádět nepovinná očkování obecně. Právní předpisy regulující výkon zdravotnických profesí stanoví, za jakých podmínek mohou lékaři a zdravotní sestry podávat léčivé přípravky. Nepovinná očkování je tedy dle našeho názoru oprávněn provést jakýkoli poskytovatel zdravotních služeb, který má k dispozici personál, který je oprávněn vakcínu aplikovat, tj. lékaře či zdravotní sestry. Omezení odborností poskytovatelů zdravotních služeb jsou stanovena jen pro pravidelná očkování, mimořádná a zvláštní očkování a pro některá další očkování proti stanoveným onemocněním. U ostatních očkování máme za to, že žádná omezení, co se týče odborností, stanovena nejsou. V praxi budou nicméně očkování pravděpodobně provádět poskytovatelé zdravotních služeb, kteří mohou hrazené nepovinné vakcíny vykázat zdravotní pojišťovně. Pro vykazování některých nepovinných vakcín si zdravotní pojišťovny stanovily určitá vykazovací omezení, co se týče odborností, ač tato omezení dle našeho názoru z legislativy přímo nevyplývají. Návrh novely tedy dle našeho názoru zužuje okruh osob oprávněných očkovat, jelikož nově stanoví, kdo je oprávněn provádět nepovinná očkování, což zákon dosud nereguloval.

Tato připomínka je zásadní.